

"Jij mag er ook
van genieten"

(hij 38 jaar
ik 12 jaar)

BEELD

Woorden van daders

► PAGINA 12

PORTRET

Frits Spits

Hij verzon zijn achternaam toen hij twaalf was. 'Frits Spits is de uitbundige versie van Frits Ritmeester.'

► PAGINA 4

ACHTERGROND

SGP nieuwe stijl

In dialoog met de cultuur: de SGP heeft onder Kees van der Staaij een fluwelen revolutie doorgemaakt.

► PAGINA 8

DE FEITEN

Leenstelsel

Nederland ruilt de basisbeurs in voor een leenstelsel. De kans op een baan is belangrijker geworden bij de studiekeuze.

► PAGINA 12

REINA WISKERKE BEELD STICHTING REVIEF / JEANETTE KOENEN EN LARA VAN DER KRIFT

Voorbij de sch

Mannen en vrouwen die als kind seksueel misbruikt zijn, laten zich fotograferen met een snijdend citaat van de dader. In 2011 zijn ze ermee begonnen. Het idee komt van de Amerikaanse fotografe Grace Brown. Project Unbreakable is het gaan heten en de foto's staan op unbreakable.org. Om seksueel misbruik van kinderen bespreekbaar te maken, wordt erbij aangetekend. Deze zomer is het Amerikaanse project beëindigd. De website met foto's blijft in de lucht. In Nederland heeft het project navolging gekregen, bij Revief, lotgenotencontact voor vrouwen en mannen die als kind seksueel misbruikt zijn. Revief is zelf foto's gaan maken, waarvan een selectie op deze pagina staat. De stichting publiceert de foto's, gemaakt door Jeanette Koenen en Lara van der Krift, ook op haar eigen website en heeft er een expositie van samengesteld. Dit najaar, op 21 november, volgt opnieuw een fotoshoot. Zoals gebruikelijk gaat er een workshop aan vooraf, want zomaar op de foto gaan met woorden van de dader is niet gemakkelijk, weet Therese Bravenboer, bestuurslid van Revief. Maar uiteindelijk werkt zo'n fotosessie bevrijdend, vertelt ze. 'Iedereen die misbruikt is, schaamt zich. Door zo'n foto te laten maken, zeg je: "Dit is niet

van mij, maar van de dader." Het helpt de schaamte te overwinnen. Mensen die heel moeilijk over het misbruik kunnen praten, en bijna niet op de foto durven, gaan na afloop met een trots gevoel naar huis. Het is mooi om te zien hoe mensen erdoor opbloeien. Dat had ik van tevoren niet gedacht.' Ze vertelt van een vrouw die een 'complete omslag doormaakte' en uit haar isolement trad toen ze haar eigen foto had laten maken en op een expositie zag hangen. 'Door de foto kwam het misbruik buiten haarzelf te staan.' Dat is de kracht van Project Unbreakable, zegt Bravenboer. 'De foto's zijn schokkend, maar *clean*: je ziet geen emotie. Blijkbaar kunnen mensen er zo naar kijken en wordt het bespreekbaar.' De titel van het project – 'unbreakable' of 'onbreekbaar' – sluit aan bij de nadruk die Revief legt op de kracht van wie misbruik heeft overleefd, legt ze uit. De stichting spreekt liever van overlevers dan van slachtoffers. 'Maar zonder de pijn te ontkennen. Het is geen opgeklopte positiviteit.'

► Meer informatie over stichting Revief, de fotoshoot in november en 'De dag van het misbruikte kind' op 26 september in Driebergen: www.revief.nl

aamte

